

Document: Archeologische Quicksan
Plangebied: Lekerveer 11, Wognum, gemeente Medemblik
Adviesnummer: 15028
Opsteller: J. van Leeuwen (archeoloog) & C.M. Soonius (regio-archeoloog)
Datum: 03-03-2015

Advies	Nadere informatie nodig
---------------	-------------------------

Vervolgtraject

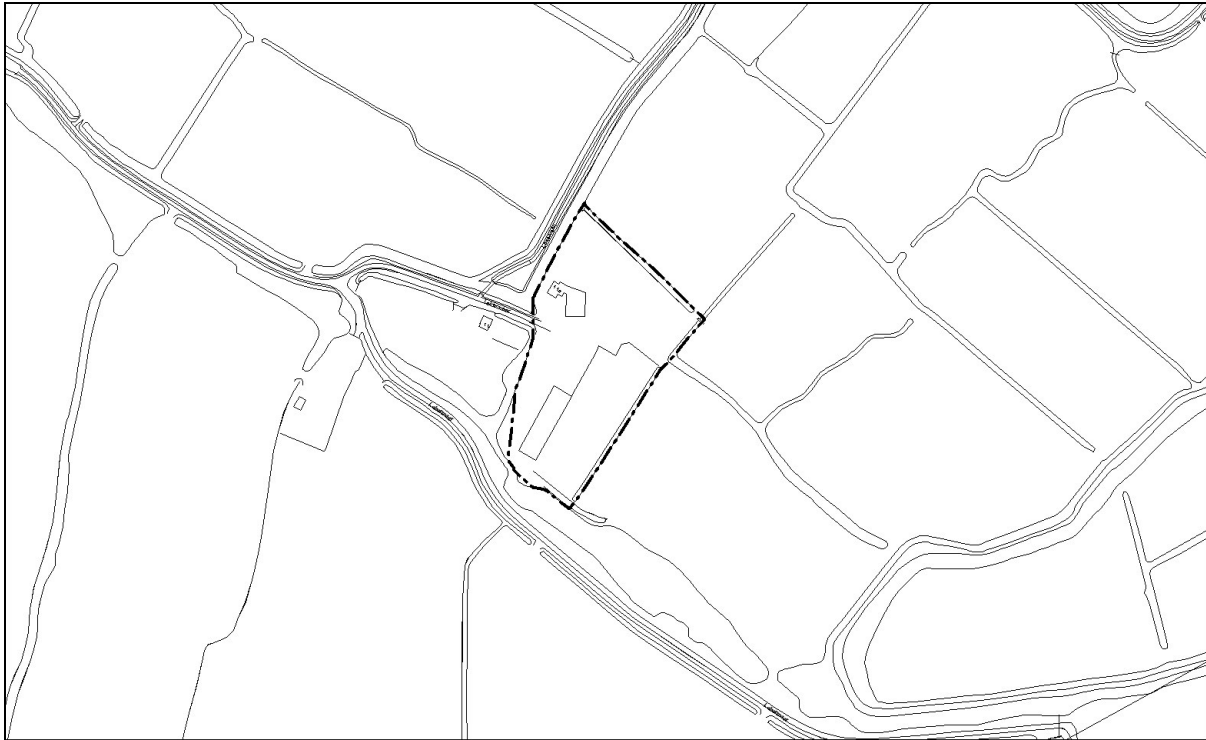
Zodra specifieke sloopwerkzaamheden en/of bouwplannen bekend zijn zal kosteloos een tweede quickscan worden geschreven door Archeologie West-Friesland. Hierin zal een definitief advies voor de bouwplannen worden geformuleerd.

Archeologische Quicksan

1. Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Op verzoek van Cogeon (Rick Beugels) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot de sloop en nieuwbouw van drie woningen aan de Lekerveer 11 in Wognum, gemeente Medemblik.

Op dit moment staat op het terrein een woning en enkele bedrijfsgebouwen. Het hele terrein zal worden leeg gehaald, waarna het in de planning ligt drie nieuwe woningen aan de westzijde van het perceel te realiseren. De exacte omvang en locaties van de nieuwbouw is nog niet bekend. Ook de bodemroerende activiteiten tijdens het leeghalen van het terrein zijn nog niet nader gespecificeerd. In dit document zal een algemeen advies worden geformuleerd voor het hele perceel. Ten tijde van specifiekere sloop- en bouwplannen zal een nieuw, doelgericht advies worden geformuleerd.

Afbeelding 1. Het plangebied Lekerveer 11 (zwarte stippellijn) in Wognum.

2. Beleidskaart archeologie

Aangezien de gemeente Medemblik nog geen gemeentelijk archeologiebeleid heeft vastgesteld gelden rijks- en provinciaal beleid. In de Monumentenwet 1988 en de herziening ervan in 2007 (Wet op de Archeologische Monumentenzorg) wordt de omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden beschreven. De herziene Monumentenwet verplicht gemeenten om 'rekening te houden met aanwezige of te verwachten archeologische waarden'.

Het bestemmingsplan staat hierbij centraal. Hierin worden bouw- en aanlegvoorschriften opgenomen. Indien belangrijke archeologische waarden als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen niet in de bodem behouden kunnen blijven, dient de informatie te worden veiliggesteld d.m.v. een opgraving. De Monumentenwet gaat hierbij uit van een algemene vrijstelling voor ingrepen tot 100 m², maar biedt de gemeente ook de nodige beleidsruimte om haar eigen afweging te maken.

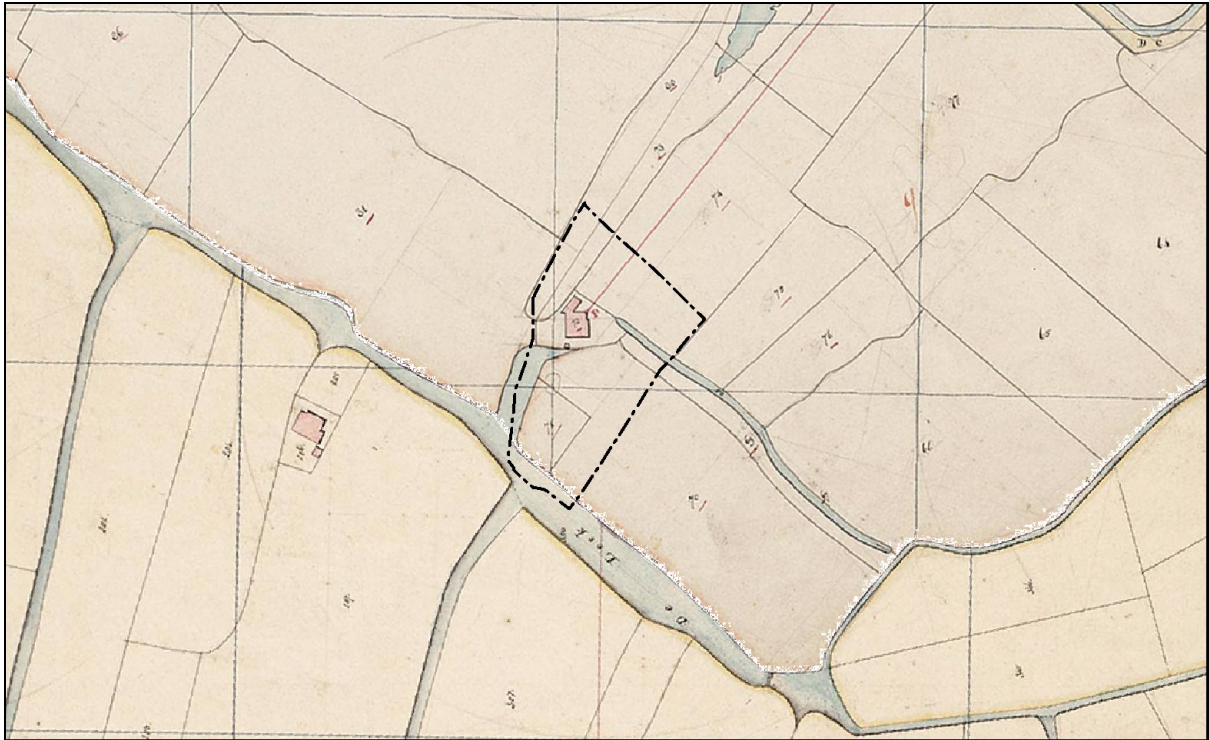
Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan "Buitengebied". Het plangebied heeft een dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 en 3. Vanuit praktisch oogpunt is voor het vervaardigen van onderhavige Quickscan de in de concept-beleidskaart archeologie gehanteerde vrijstellingsgrens gebruikt (afb. 2). Voor het grootste deel van het plangebied geldt een vrijstellingsgrens van 500 m², waar bij ingrepen dieper dan 40 cm het archeologisch aspect dient te worden meegewogen. Voor een deel in het midden van het perceel geldt een vrijstellingsgrens van 100 m².

Afbeelding 2. Het plangebied Lekerveer 11 (zwarte stippellijn) op de concept-beleidskaart van de gemeente Medemblik.

3. (Cultuur)historische achtergrond

Voor het bepalen van de aanwezigheid van bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd kan gebruik worden gemaakt van historisch kaartmateriaal. Op de kadastrale minuutkaart uit 1823 is zichtbaar dat binnen het plangebied bebouwing aanwezig is. In de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel staat dat het “Huis & Erf” in eigendom was van “Landman” Jan Koster uit Wognum. Aan de vorm van het gebouw is te zien dat het een stolpboerderij betreft. Ten zuiden van de stolpboerderij ligt een klein vierkant perceel dat in de OAT als “Tuin” wordt omschreven. Ten oosten van de stolpboerderij ligt een “Singel als weiland”, een oude dijk. Alle grond is in eigendom van Jan Koster.

Afbeelding 3. Op de kadastrale minuutkaart uit 1823 is op het perceel een gebouw zichtbaar.

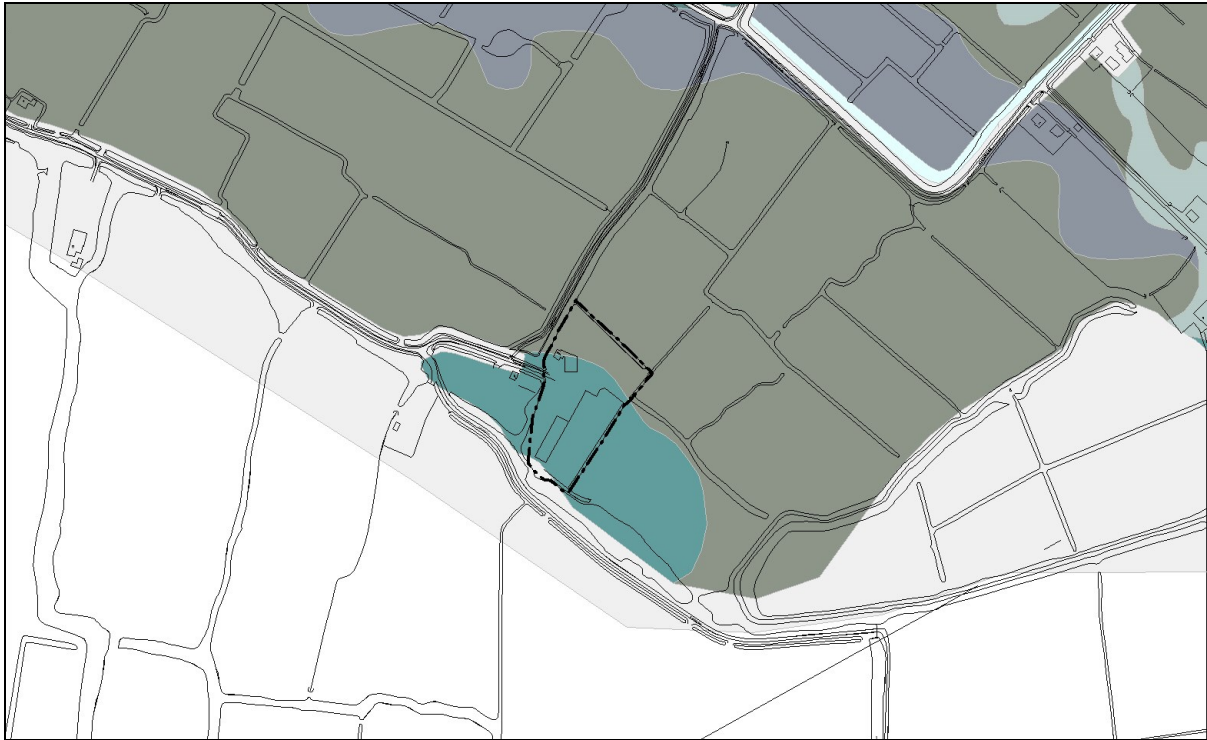
Op de oudste kaart van het gebied uit de periode 1651-1654 is ook bebouwing binnen het plangebied zichtbaar (afb. 4). Het is mogelijk dat dit gebouw iets noordelijker lag dan het gebouw op de kadastrale minuutkaart. Het gebouw ligt aan de “Molen Dijk”. Dit is de dijk die op de kadastrale minuutkaart als “Singel” staat aangegeven.

Afbeelding 4. Op de kaart van Johannes Dou (1651-1654) is binnen het plangebied (zwarte cirkel, bij benadering) wederom bebouwing zichtbaar.

4. Archeologische en geologische bronnen

De verwachting voor vindplaatsen uit o.a. de prehistorie kan worden geanalyseerd aan de hand van bodemkaarten. Op de bodemkaart Vier Noorderkoggen (Du Burck & Dekker 1975) is zichtbaar dat het noordelijke deel van de kaart in veengrond (V) valt en het zuidelijke deel in de zware kleigrond (MWi5, afb. 5). Deze bodemtypen maken bewoning in de prehistorie niet waarschijnlijk.

Afbeelding 5. Het plangebied (zwarte stippellijn) op de bodemkaart van de Vier Noorderkoggen (Du Burck & Dekker 1975).

Dit is ook terug te zien op het Actueel Hoogtebestand Nederland 2 (AHN2). Het hele gebied rondom het plangebied ligt vrij laag, tussen de -2,60 en -2,75 m NAP. Op deze locatie is dus geen goed ontwaterende, zandige bodem aanwezig. Wat wel opvalt is dat de huidige woning op een verhoging staat (ca. -1,85 m NAP): waarschijnlijk de huisterp waarop al sinds in ieder geval de 17de eeuw wordt gewoond.

5. Conclusie

Het perceel Lekerveer 11 in Wognum is op dit moment bebouwd met een woning en verschillende bedrijfsgebouwen. Het hele perceel zal worden ontruimd om drie nieuwe woningen aan de westzijde te plaatsen. De exacte omvang en locatie van de woningen is nog niet bekend. Het plangebied heeft twee dubbelstemmingen Waarde – Archeologie 2 en 3, waar bij ingrepen groter dan respectievelijk 100 en 500 m² het archeologisch aspect dient te worden meegewogen.

Op het perceel vindt in ieder geval vanaf de 17de eeuw bewoning plaats. Op de AHN2 is zichtbaar dat de huisterp waarop de gebouwen hebben gestaan nog aanwezig is.

6. Advies

Zodra op het perceel bodemroerende activiteiten worden uitgevoerd, is het noodzakelijk een archeologisch advies uit te dragen. Doordat de ingrepen/bouwplannen nog niet bekend zijn, kan dit advies op dit moment niet worden geformuleerd.

Algemeen kan voor het hele perceel het volgende worden gesteld. Voor het deel van het plangebied waar een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 2 geldt, is bij iedere ingreep groter dan 100 m² en dieper dan 40 cm archeologisch onderzoek in het kader van de AMZ-cyclus vereist. Ook het oude dijklichaam zou bij bodemroering moeten worden onderzocht. Voor het deel van het plangebied met de dubbelbestemming Waarde – Archeologie 3, geldt dat bij ingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 40 cm nader archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Zodra de definitieve sloopwerkzaamheden en bouwplannen bekend zijn, kan het bovenstaande advies op basis van de nieuwe informatie worden bijgesteld/aangescherpt.

7. Bronnen

Archis2 (<http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html>)

Burck, P. du & L.W. Dekker, 1975. *De bodemgesteldheid van de Vier Noorder Koggen. Stiboka-rapport 972*, Stiboka, Wageningen.

Kadastrale Minuutplan 1823, Gemeente Wognum, sectie B, genaamd Kerkebuurt, 2e blad (www.watwaswaar.nl).